

Dosarul nr. 3r-13/23
2-21032693-01-3r-20012023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani (jud. L. Holevițaia)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. G. Mîra, G. Dașchevici, A. Bostan)

DECIZIE

8 februarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu

examinând recursul depus de Igor Oistric, reprezentat de avocatul Stanislav Bordian

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată a lui Igor Oistric, reprezentat de avocatul Stanislav Bordian împotriva Autorității Naționale de Integritate cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil

împotriva încheierii din 1 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarat inadmisibil apelul depus de Igor Oistric, reprezentat de avocatul Stanislav Bordian împotriva hotărârii din 18 aprilie 2022 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, pe motiv că motivarea apelului a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2) Cod administrativ

constată:

La 2 martie 2021, Igor Oistric, reprezentat de avocatul Stanislav Bordian a depus cerere de chemare în judecată împotriva Autorității Naționale de Integritate cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil.

Întemeindu-și pretențiile în temeiul dispozițiilor art. 6 paragraful 1, art. 13 din CEDO, art. 20 alin. (1), (2) din Constituția Republicii Moldova, art. 10, 11, 163 lit. c), 189 alin. (1), 209 alin. (1) Cod administrativ, art. 36 alin. (1) din Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate nr. 132 din 17 iunie 2016, a solicitat anularea actului de constatare nr. 24/22 din 3 februarie 2021 emis de Autoritatea Națională de Integritate.

Prin hotărârea din 18 aprilie 2022 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, a fost respinsă acțiunea în contencios administrativ a lui Igor Oistric, ca fiind neîntemeiată.

La 12 mai 2022, Igor Oistric, reprezentat de avocatul Stanislav Bordian a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 18 aprilie 2022 a Judecătorei Chișinău sediul Rîșcani, solicitând admiterea apelului și casarea hotărârii contestate.

La 2 septembrie 2022, Igor Oistric, reprezentat de avocatul Stanislav Bordian a prezentat motivarea apelului împotriva hotărârii din 18 aprilie 2022 a Judecătorei Chișinău sediul Rîșcani, solicitând admiterea apelului și casarea hotărârii contestate.

Prin încheierea din 1 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost declarat inadmisibil apelul depus de Igor Oistric, reprezentat de avocatul Stanislav Bordian împotriva hotărârii din 18 aprilie 2022 a Judecătorei Chișinău sediul Rîșcani, pe motiv că motivarea apelului a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2) Cod administrativ.

La 29 noiembrie 2022, Igor Oistric, reprezentat de avocatul Stanislav Bordian a depus recurs împotriva încheierii din 1 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel, cu transmiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a menționat că instanța de apel, în susținerea poziției sale, a invocat că hotărârea motivată din 18 aprilie 2022 a Judecătorei Chișinău sediul Rîșcani a fost comunicată avocatului Stanislav Bordian la 25 iulie 2022.

A afirmat că, luând cunoștință cu materialele cauzei, avocatul Stanislav Bordian a observat că pe avizul poștal a fost indicată data de 25 iulie 2022, în partea dreaptă fiind aplicată semnătura, însă semnătura de pe avizul poștal nu îi aparține, pe avizul poștal nefiind indicat nici numele și prenumele persoanei care a semnat acel aviz.

Astfel, a considerat că la materialele cauzei nu există nicio confirmare precum că părțile au recepționat copia hotărârii motivate din 18 aprilie 2022 a Judecătorei Chișinău sediul Rîșcani.

La 31 ianuarie 2023, prin intermediul poștei electronice, Autoritatea Națională de Integritate a depus referință, solicitând respingerea recursului declarat de Igor Oistric, reprezentat de avocatul Stanislav Bordian și menținerea încheierii din 1 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Conform art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Din materialele dosarului rezultă că copia încheierii recurate a fost notificată recurentului, prin intermediul oficiului poștal, la 16 noiembrie 2022, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție anexat la actele cauzei (f. d. 96).

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a depus recursul la 29 noiembrie 2022, în termenul legal.

În conformitate cu art. 243 alin. (2) Cod administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră inoportună invitarea părților la proces pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs, întrucât argumentele expuse în cererea de recurs au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței examinarea acesteia.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul împotriva încheierii contestate urmează a fi respins din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă o decizie de respingere a recursului.

Din materialele dosarului rezultă că la 12 mai 2022, cu respectarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (1) Cod administrativ, Igor Oistric, reprezentat de avocatul Stanislav Bordian a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 18 aprilie 2022 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, solicitând admiterea apelului și casarea hotărârii contestate (f. d. 63).

Cert este și faptul că la 2 septembrie 2022, Igor Oistric, reprezentat de avocatul Stanislav Bordian a prezentat motivarea apelului împotriva hotărârii din 18 aprilie 2022 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, solicitând admiterea apelului și casarea hotărârii contestate (f. d. 80-86).

Se mai constată că prin încheierea din 1 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost declarat inadmisibil apelul depus de Igor Oistric, reprezentat de avocatul Stanislav Bordian împotriva hotărârii din 18 aprilie 2022 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, pe motiv că motivarea apelului a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2) Cod administrativ (f. d. 91-94).

Verificând legalitatea încheierii contestate, în raport cu motivele recursului și cadrul legal aplicabil speței, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată ca fiind justificată concluzia Curții de Apel Chișinău de declarare a apelului inadmisibil.

În conformitate cu art. 236 alin. (1) și alin. (2) lit. e) Cod administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2).

În același timp, potrivit art. 232 alin. (2) Cod administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Cu referire la normele legale enunțate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că copia hotărârii motivate din 18 aprilie 2022 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani a fost notificată

reprezentantului lui Igor Oistric, avocatului Stanislav Bordian la 25 iulie 2022, care a și semnat și depus apelul în interesele lui Igor Oistric, în baza mandatului seria MA nr. 1615585 din 16 februarie 2021 (f. d. 2), circumstanță ce se atestă prin avizul de recepție anexat la actele cauzei (f. d. 78).

Respectiv, termenul de prezentare a motivării apelului, prevăzut de art. 232 alin. (2) Cod administrativ, a început să curgă la 26 iulie 2022, ziua imediat următoare celei în care reprezentantul lui Igor Oistric, avocatul Stanislav Bordian a recepționat copia hotărârii motivate din 18 aprilie 2022 a primei instanțe și a expirat la 24 august 2022.

Cu toate acestea, Igor Oistric, reprezentat de avocatul Stanislav Bordian a depus motivarea apelului împotriva hotărârii din 18 aprilie 2022 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, doar la 2 septembrie 2022, motiv din care instanța de apel corect a ajuns la concluzia declarării inadmisibilității acesteia, în conformitate cu art. 236 alin. (2) lit. e) Cod administrativ.

Conform art. 237 alin. (1) Cod administrativ, prevederile art. 65 alin. (1) - (3) și (5) se aplică corespunzător pentru repunerea în termenul de apel și în termenul de prezentare a motivării apelului.

Conform art. 65 alin. (1) și (2) Cod administrativ, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpă unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului. Cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise.

La caz, o cerere de repunere în termen a apelului motivat, în instanța de apel, Igor Oistric, reprezentat de avocatul Stanislav Bordian nu a depus.

Instanța de recurs va respinge ca fiind declarativ argumentul recurentului invocat în cererea de recurs în sensul că la materialele cauzei nu există nicio confirmare precum că părțile au recepționat copia hotărârii motivate din 18 aprilie 2022 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, iar semnătura de pe avizul de recepție nu îi aparține reprezentantului lui, avocatului Stanislav Bordian.

Or, pe lângă faptul că în susținerea acestor invocări instanței nu au fost prezentate probe certe și concludente, se mai constată că, corespondența a fost recepționată pe adresa indicată de către avocatul Stanislav Bordian, ca reprezentant al lui Igor Oistric, în cererea de chemare în judecată și în mandatul seria MA nr. 1615585 din 16 februarie 2019 (f. d. 2, 3) – mun. Chișinău bd. Ștefan cel Mare 182 of. 226, adresă care, de altfel, a fost indicată și în prezenta cerere de recurs și care indică oficiul avocatului Stanislav Bordian (f. d. 100).

În acest context, relevanță în speța dată au prevederile art. 47 alin. (3) Cod administrativ, care statuează că *culpa reprezentantului împuternicit se atribuie participantului reprezentat*.

La fel, potrivit art. 65 alin. (1) Cod administrative, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. *Culpă unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului*.

Distinct de cele menționate, se va nota că partea în proces trebuie să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează atât jurisprudența națională, cât și CtEDO, de a proteja drepturile sale de acces la instanță prin efectuarea în termen legal a tuturor acțiunilor procedurale, inclusiv și depunerea în termenul legal a motivării apelului.

Această obligație rezultă și din dispozițiile art. 24 alin. (1) Cod administrativ, care indică că participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Buna-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, or termenul de apel este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea lui atrage după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

La caz, însă, se stabilește lipsa de valorificare diligentă de către Igor Oistric, reprezentat de avocatul Stanislav Bordian a drepturilor sale procedurale, fapt ce nu poate fi imputat instanței de judecată.

Așadar, sintetizând cele reliefate supra, se atestă legalitatea încheierii din 1 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarat inadmisibil apelul depus de Igor Oistric, reprezentat de avocatul Stanislav Bordian împotriva hotărârii din 18 aprilie 2022 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, pe motiv că motivarea apelului a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2) Cod administrativ.

În această ordine de idei, se constată că soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată este compatibilă și cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale.

Tot aici, instanța de recurs accentuează că potrivit legislației în vigoare, sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

În context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție amintește că art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Instanța europeană a relatat însă în practica sa constantă că „dreptul la o instanță” nu este absolut. În această privință, Curtea Europeană, în mai multe cauze de acest gen, nu

excluse niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac [cauza Bacev vs fosta Republică Yugoslavă a Macedoniei; Kemp vs Luxembourg; Diaz Ochoa vs Spania], în care înalta Curte a arătat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Față de cele ce preced și având în vedere că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar criticile invocate de către recurent sunt nejustificate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul depus de Igor Oistric, reprezentat de avocatul Stanislav Bordian.

Se menține încheierea din 1 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată a lui Igor Oistric, reprezentat de avocatul Stanislav Bordian împotriva Autorității Naționale de Integritate cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu